

Invazīvo sugu pārvaldnieks

Sabiedrības iesaiste invazīvo sugu pārvaldībā

Jānis Kotāns

06.02.2026.

Ar ko sākām?

- 2017. gads - Dižkoku apzināšanas akcija **"LV100 DIŽOŠANĀS"**
- Pieredze - gada laikā pieteikti 3000 dižkoki
- ~~Invazivs@daba.gov.lv~~
- 2015-2018 invazīvo sugu ziņošana
- 2019. gadā
- INSPIRE
- Nav datu
- Kur likt datus?
- Struktūra?

ZINI! ZIŅO! INVAZĪVS!

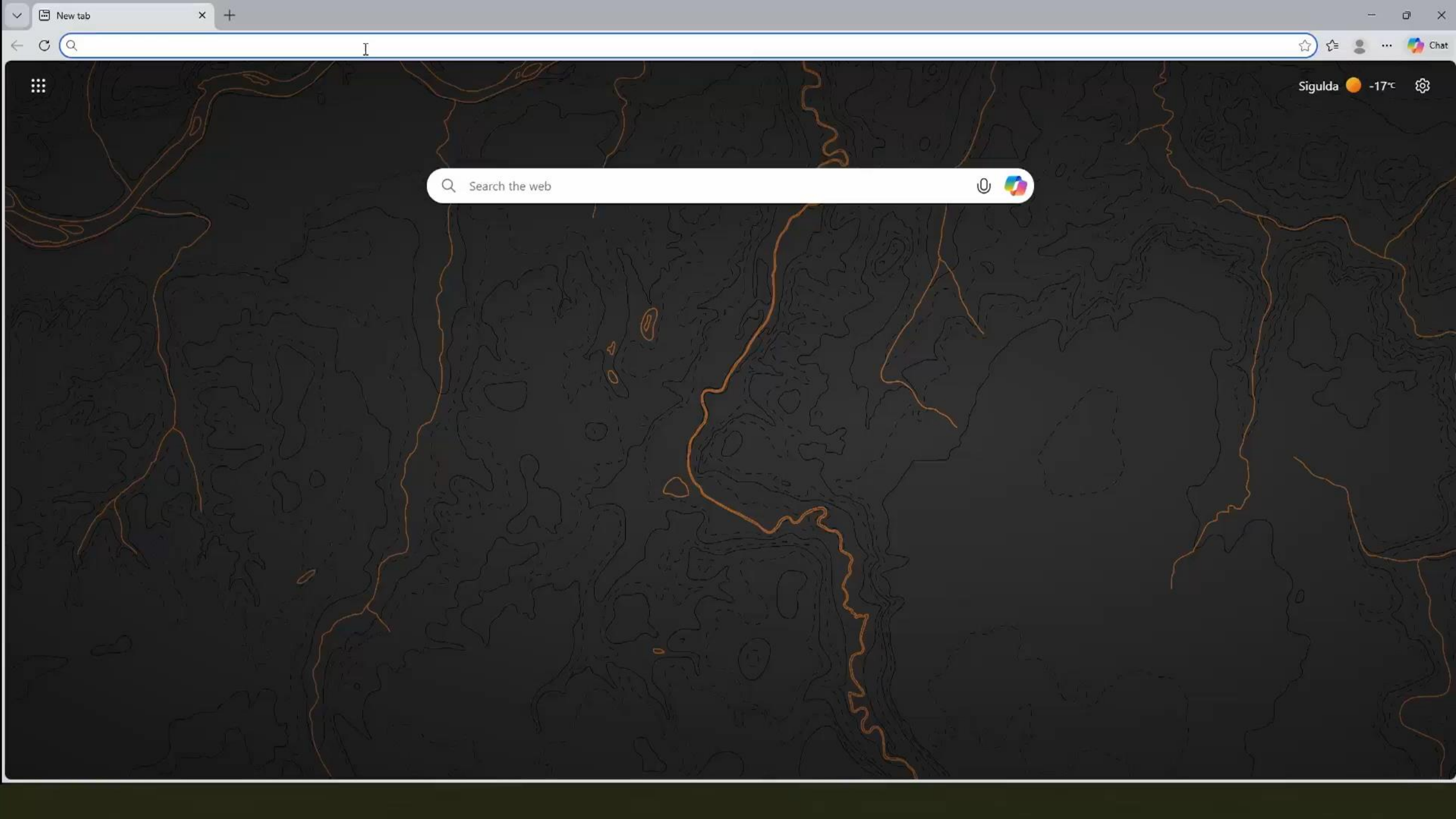

INVAZĪVO SUGU PĀRVALDNIKES

www.invazivs.lv

Mērķi

- Izglītēt un veidot sabiedrības izpratni.
 - Iesaistīt sabiedrību ziņošanā par invazīvo sugu atradnēm.
 - Ievākt invazīvo sugu izplatības datus.
 - Nodrošināt iespēju vienkārši un ātri vienuviet iepazīties un izmantot apkopotos invazīvo sugu datus.
-
- **“Acis” visā valstī:** iedzīvotāji pamana izmaiņas savā tiešā tuvumā.
 - **Liela mēroga datus:** iespēja iegūt tūkstošiem novērojumu īsā laikā.

Invazīvās augu sugas

Invasīvās dzīvnieku sugas

LIFE20-04-20180010 - LIFE-IP LatvianNature
Projekta "Latvian Nature 2020" apzīmējums teritorijā pārstāvētas apsekojamās dabas objektus "LIFE17NPE/CE/000070 LIFE-IP LatvianNature" netiek izņemti ar Eiropas Savienības LIFE programmas un tās izstrādātās attīstības apsekojamās dabas objektus.
Informācija attiecas tikai uz projekta LIFE-IP LatvianNature identitāti, neizmantojot Eiropas Klimatu, nāves un infrastruktūras apsekojamās dabas objektus par šīs analīzes informācija apsekojamās dabas objektus.

1. **Ārējās palīdzības**

Geogr. posl.: 37,341768 Geogr. posl.: 24,471369

testniq

Darbilu nodolina AnGIS Survey123

Ziņošanas iespējas ISP mājaslapā

Esot dabā:

- uzņem fotogrāfiju,
- fiksē atrašanās vietu,
- novērtē sugas aizņemto platību vai indivīdu skaitu.

+

Dodies uz invazīvo sugu pārvaldnieku un atver ziņošanas anketu

Aizpildi anketu, norādot:

- sugu,
- daudzumu,
- novērojuma datumu,
- kontaktinformāciju,
- pievienojot uzņemto fotogrāfiju,
- novērojuma vietu.

Ziņošanas iespējas mobilajās ierīcēs

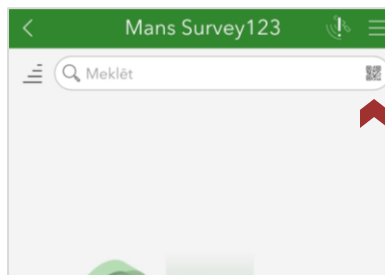
Lejuplādē
ArcGIS Survey123

Izvēlies
**“Turpināt bez
pierakstīšanās”**

Skenē QR kodus lai
uzstādītu ziņošanas
anketas

**Invazīvo augu
ziņošanas anketa**

**Invazīvo dzīvnieku
ziņošanas anketa**

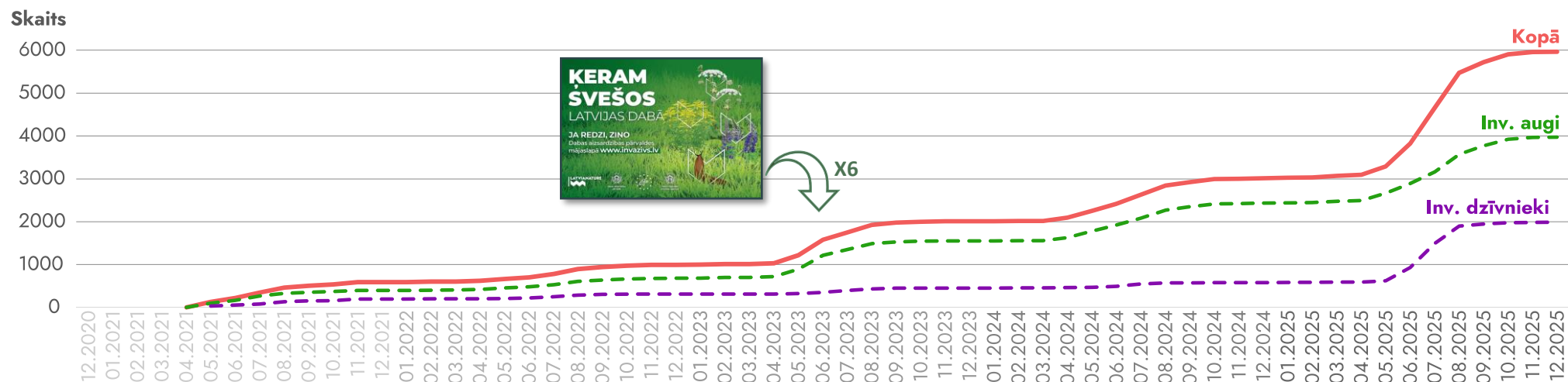
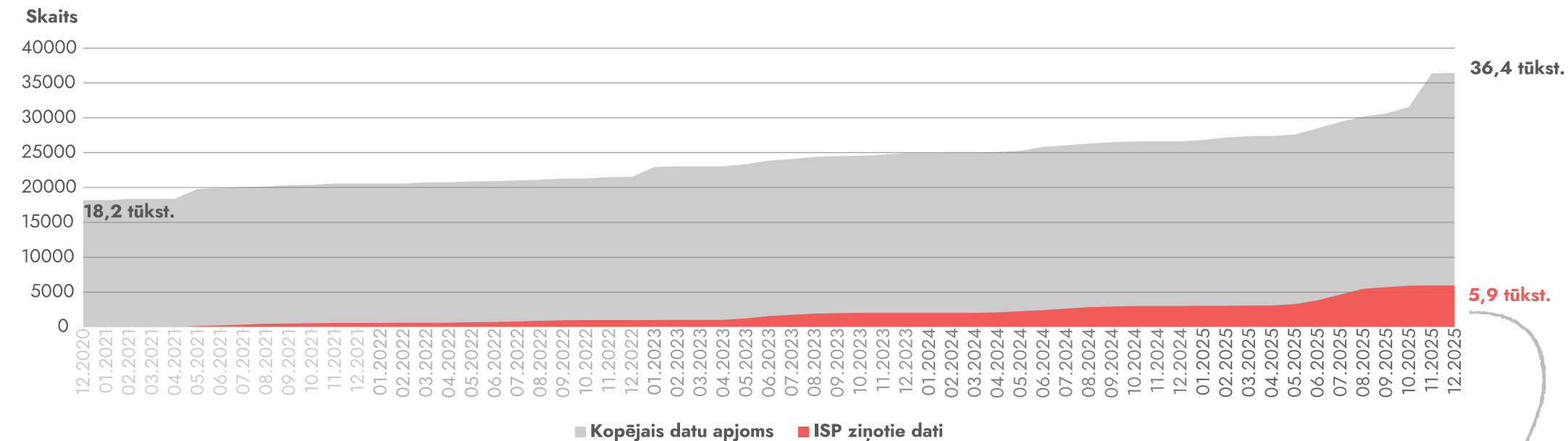

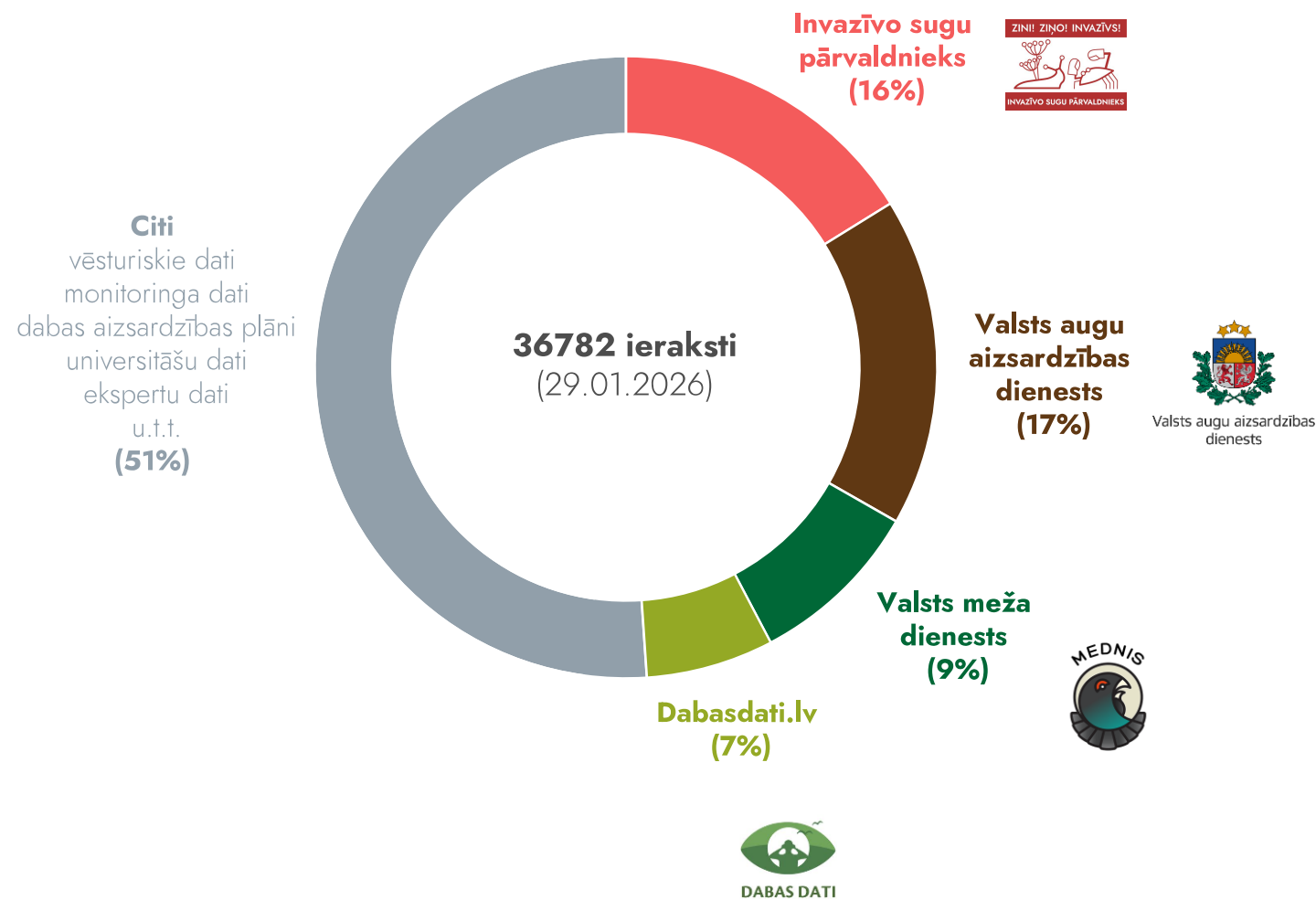
➤ Lietotne ir gatava darbam Jūsu mobilajā ierīcē!

➤ Jāatļauj lietotnei piekļūt mobilās ierīces atrašanās vietai

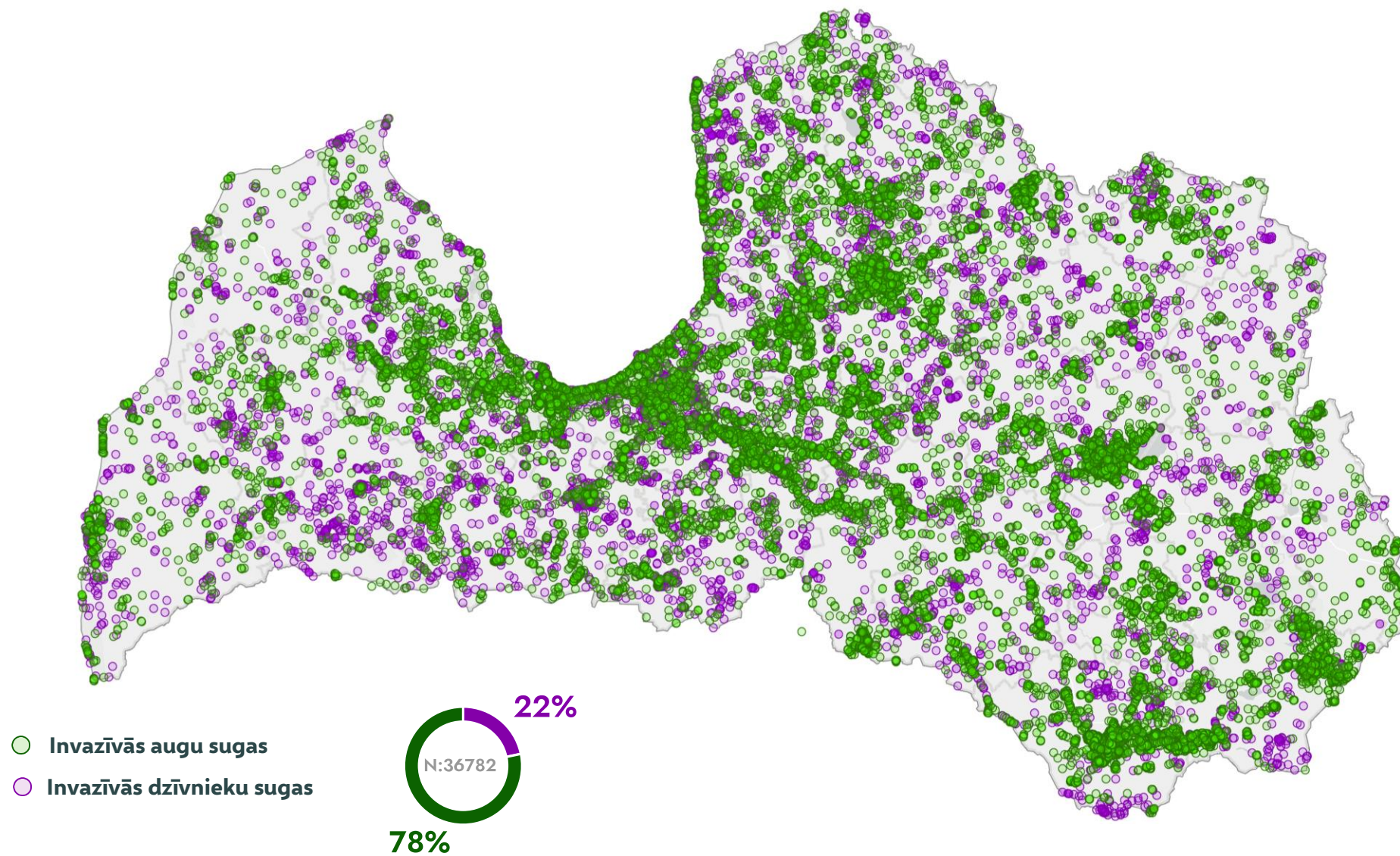
➤ Lietotne darbojas gan tiešsaistes, gan bezsaistes režīmā

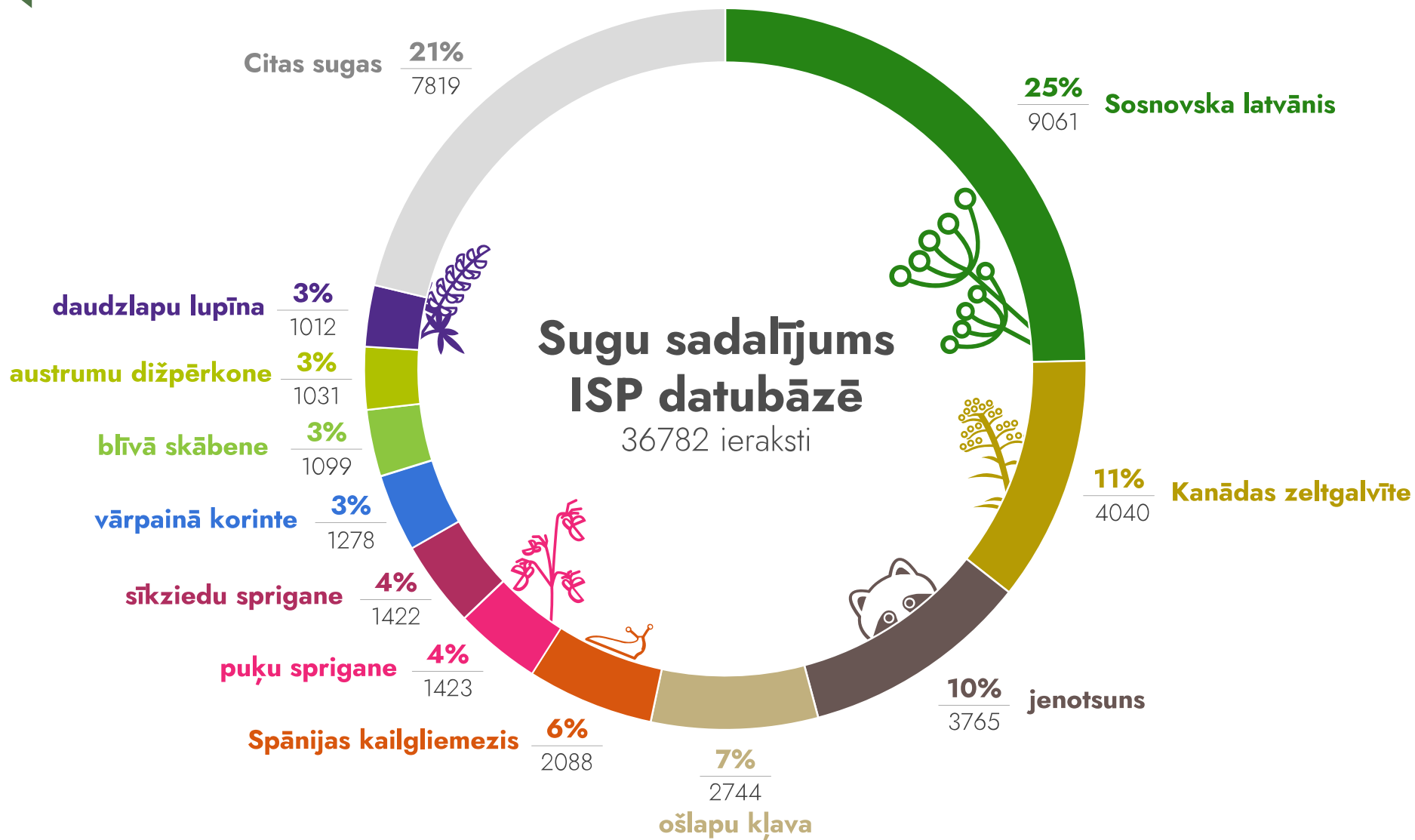
Datu apjoms

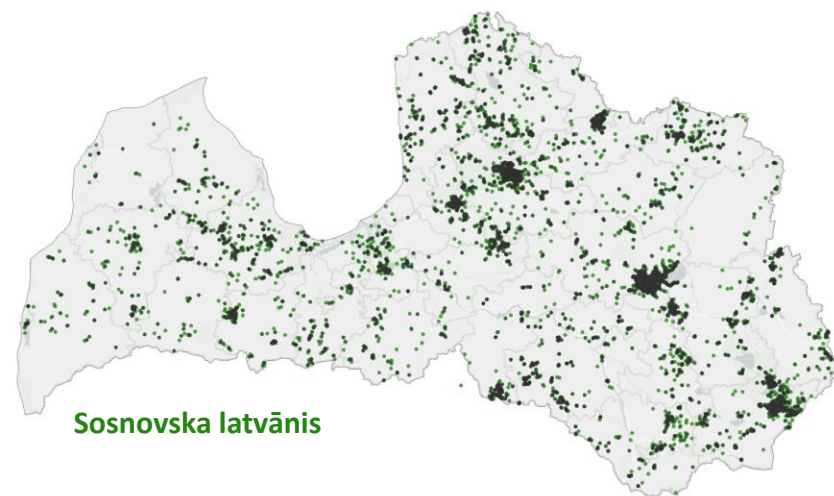

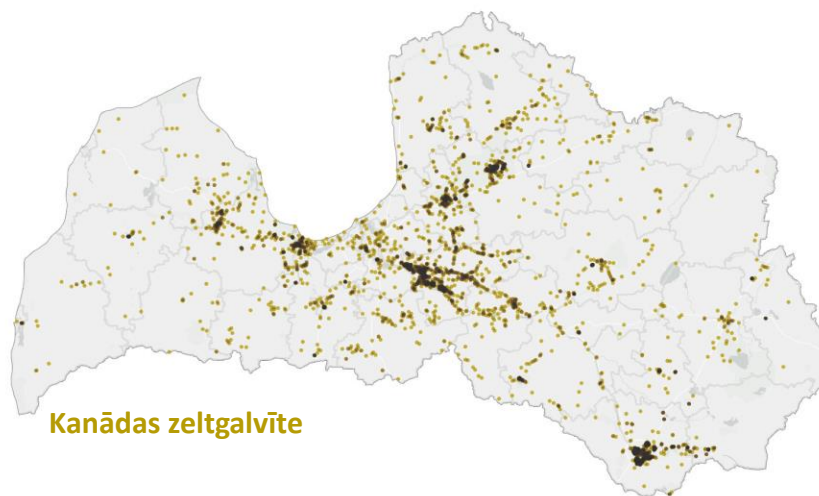

Sosnovska latvānis

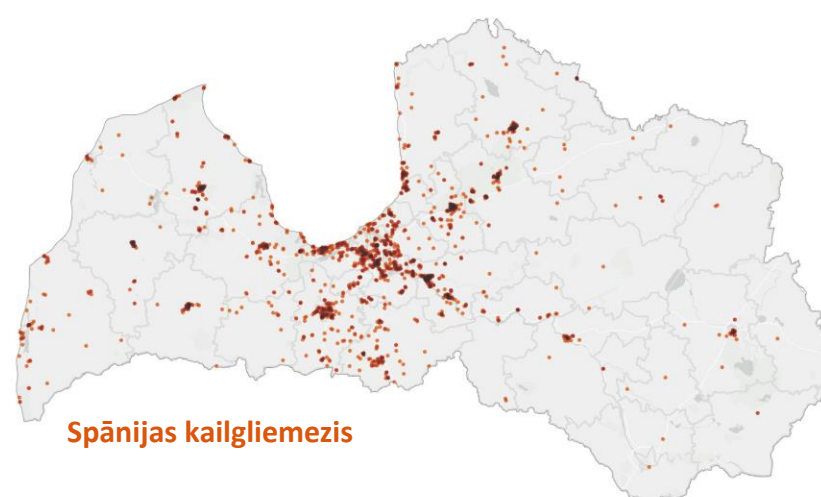
Kanādas zeltgalvīte

jenotsuns

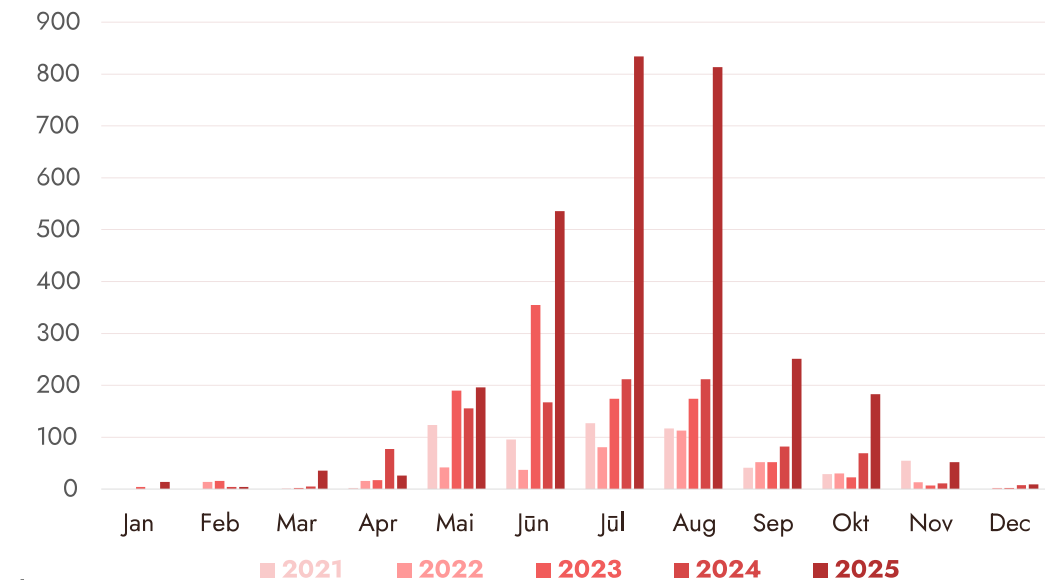
ošlapu kļava

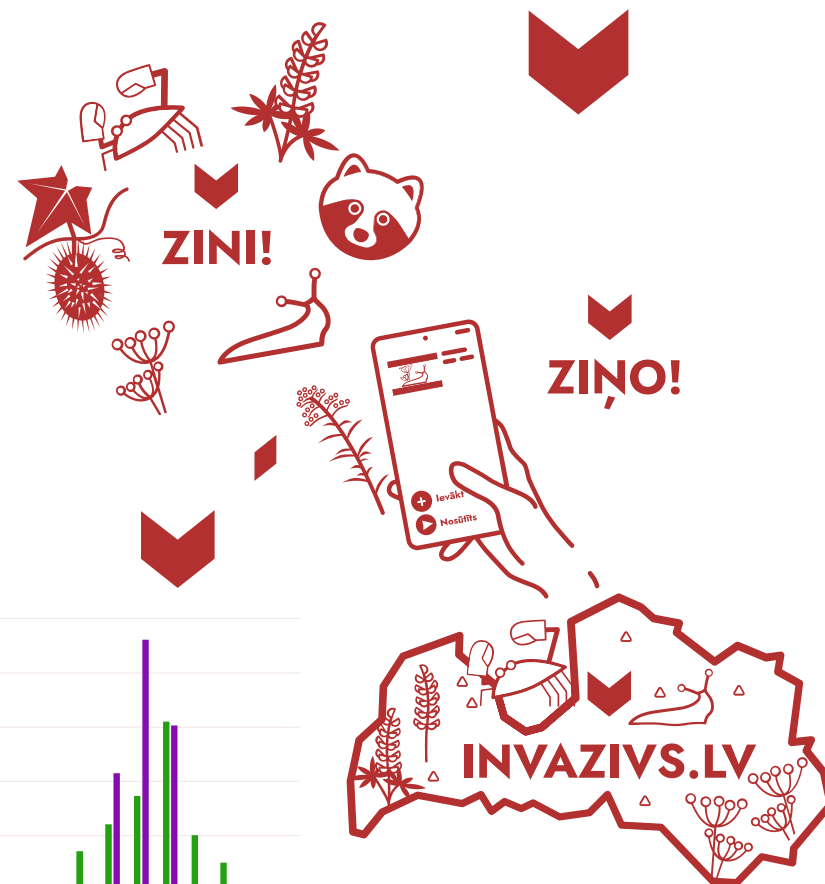
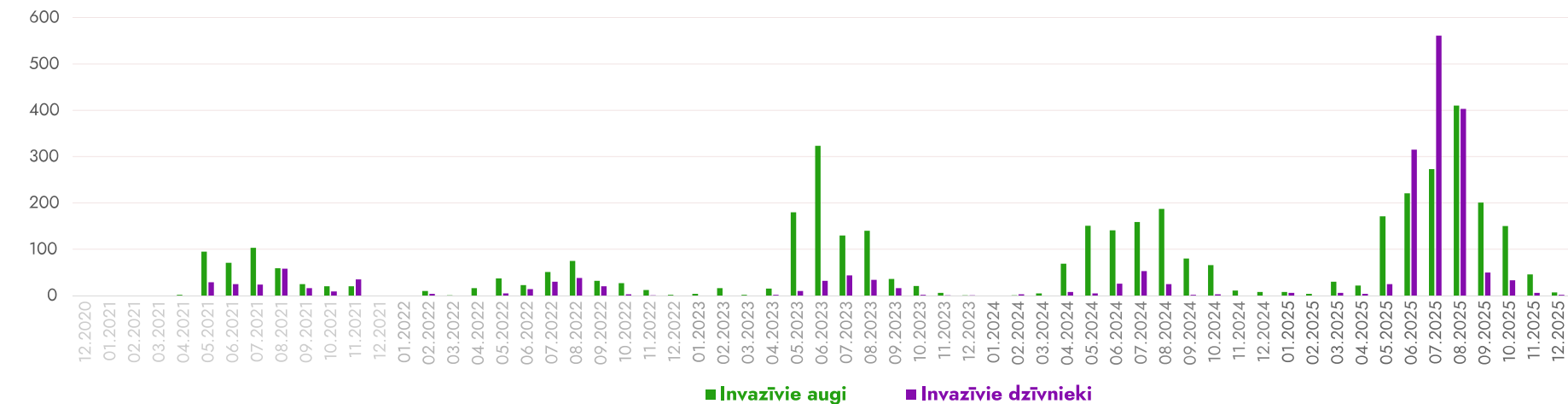
Spānijas kailgliemezis

Ziņojumu dinamika ISP platformā

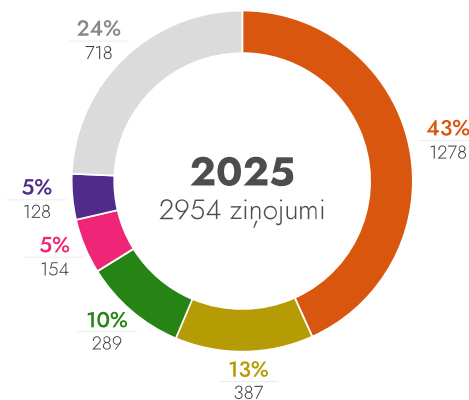
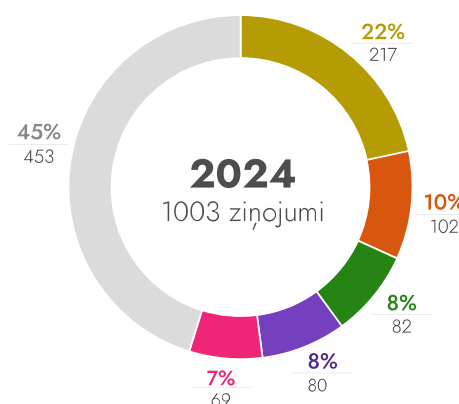
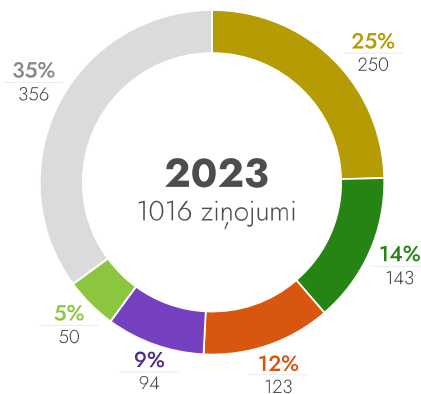
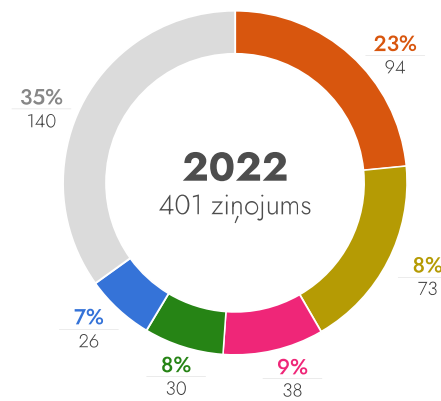
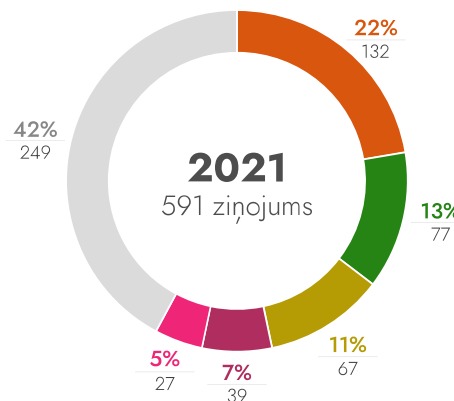
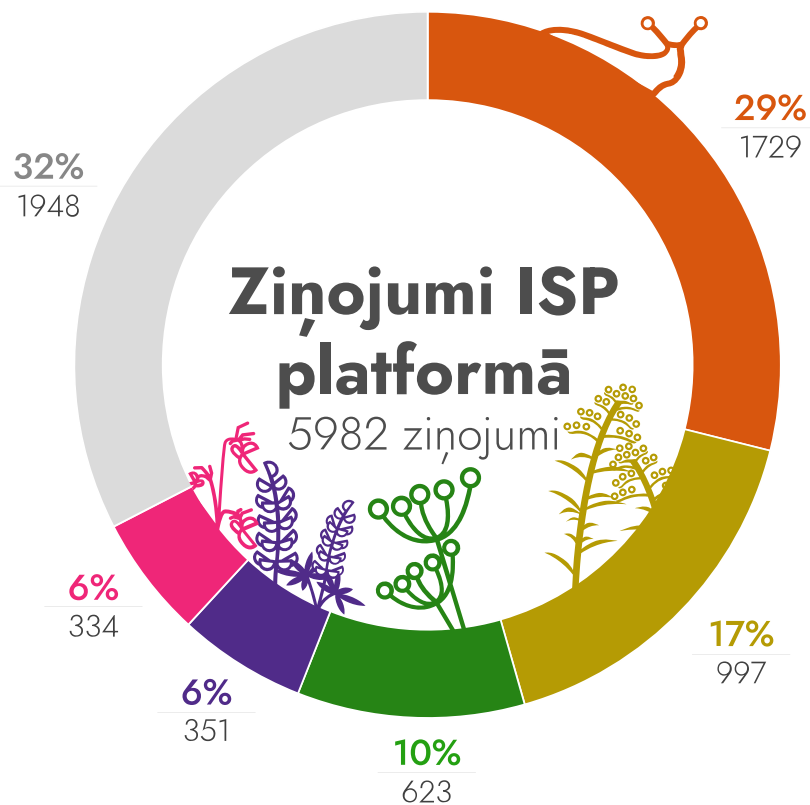
Skats

Skats

ISP platformā ziņotās sugas

Spānijas kailgliemezis

Sosnovska latvānis

puķu sprigane

vārpainā korinte

Citas sugas

Kanādas zeltgalvīte

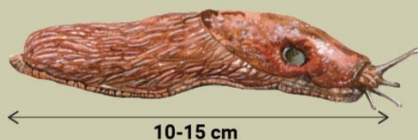
daudzlapu lupīna

sīkziedu sprigane

blīvā skābene

Lai gan sabiedrība ir atsaucīga, pastāv daži šķēršļi:

- **Sugu sajaukšana** - iedzīvotāji dažkārt jauc invazīvās sugas ar līdzīgām vietējām sugām, piemēram, Spānijas kailgliemezi ar milzu kailgliemezi.
- **Datu kvalitāte** - bez fotoattēla zinātniekiem ir grūti apstiprināt novērojumu.
- **Atsaucības kritums** - sākotnējais entuziasms ziņot mazinās, ja iedzīvotāji neredz tūlītēju valsts rīcību (piemēram, latvāņi netiek nopļauti uzreiz pēc ziņošanas).

Kur dati tiek izmantoti?

- Normatīvo aktu īstenošanai.
- Sugu ierobežošanas un izskaušanas pasākumu plānošanai.
- Sugu bioloģijas un ekoloģijas pētījumiem.
- Jaunu apkarošanas metožu testēšanai un efektivitātes vērtēšanai.
- Tikko parādījušās sugas agrīnai atklāšanai un ātrai izskaušanai.

- Valsts augu aizsardzības dienests.
- Pašvaldības, piemēram, Ogres novads:
 - [Invazīvo sugu izplatības ierobežošanas pasākumu organizācijas plāns 2026. – 2030. gadam Ogres novadam](#)
- Dabas aizsardzības plānu izstrāde.
- Invazīvo sugu ziņojums.
- Zinātniskie pētījumi.
- Brīvi pieejami data.gov.lv

Kur dati tiek izmantoti?

Piemērs:

Tikko parādījušās sugas agrīnai atklāšanai un ātrai izskaušanai - **Sīrijas asklēpija un Ziemeļamerikas jenots**

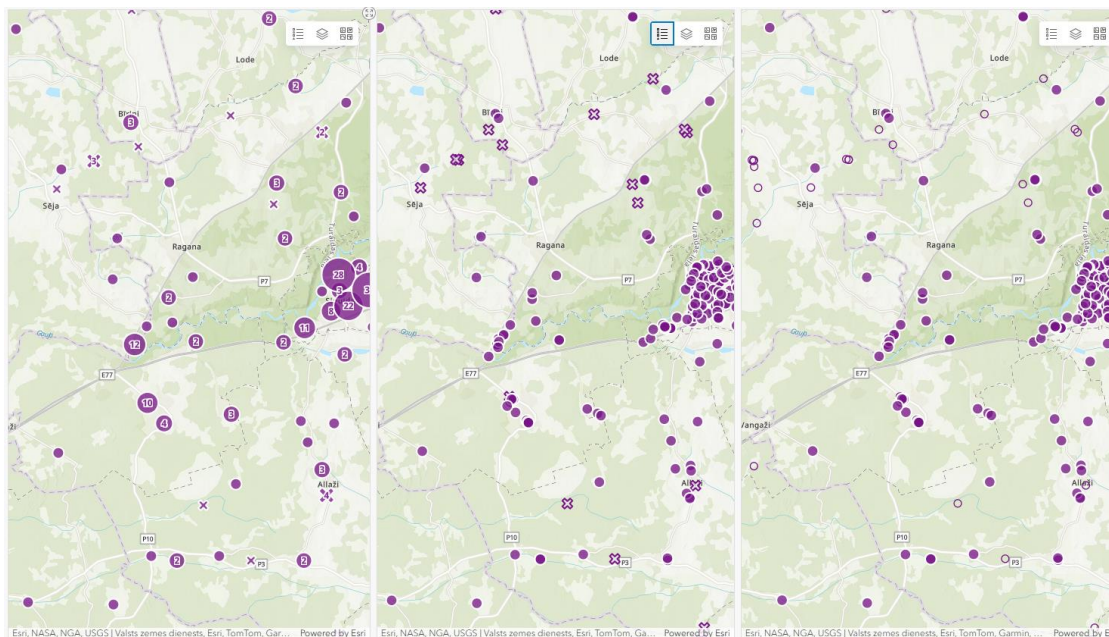

- ISP aplikācija, kontaktinformācijas automātiska aizpilde, MI sugu atpazīšanas atvieglošanai, "gamification"?

- Tālpētes testēšana apsekojumu plānošanai, izplatības izmaiņu noteikšanai

- Vizuālas izmaiņas invazīvo sugu pārvaldniekā, simbolizācijas izmaiņas iznīcināto atradņu attēlošanai

ES LIFE Programmas projekts
"Natura 2000 aizsargājamo teritoriju pārvaldības
un apsaimniekošanas optimizācija"
(LIFE19 IPE/LV/000010 LIFE-IP LatViaNature)

Dabas aizsardzības
pārvalde

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Paldies par uzmanību

latvianature.lv

janis.kotans@daba.gov.lv

Dabas aizsardzības
pārvalde

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Latvijas
Dabas fonds

Pasaules
Dabas
Fonds

sadarbībā ar

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

DAUGAVPILS
UNIVERSITĀTE

VIDZEMES
AUGSTSKOLA

Latvijas
Biozinātņu un
tehnoloģiju
universitāte